

خواندن

چگونگی یادگیری و دشواری‌های آن

کیت کین

ترجمه:

مهدی دستجردی کاظمی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

نشر و اثره

سرشناسه: کین، کیت Cain, Kate
عنوان و نام پدیدآور: خواندن : چگونگی یادگیری و دشواری های آن/کیت کین ؛ ترجمه مهدی دستجردی کاظمی.

مشخصات نشر: تهران: دانژه، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری: ۶۰۰ ص؛ ۲۱/۵ × ۱۴/۵ س.م.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۳۸۲-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: عنوان اصلی: Reading development and difficulties, 2010.

یادداشت: واژه نامه.
یادداشت: کتاب نامه: ص. [۵۳۷]-۵۷۲.
یادداشت: نمایه.

عنوان دیگر: چگونگی یادگیری و دشواری های آن.
موضوع: ناتوانی در خواندن Reading disability
خواندن -- استنباط Reading comprehension
خواندن -- آموزش اصلاحی Reading -- Remedial teaching
شناسه افزوده: دستجردی، مهدی، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره: LB۱۰۵۰/۵
رده بندی دیویی: ۴۲۸/۴۰۱۹
نمابر: کتابشناسی ملی: ۹۷۸۹۷۳۵

عنوان: خواندن (چگونگی یادگیری و دشواری های آن)
مؤلف: کیت کین / مترجم: مهدی دستجردی کاظمی
صفحه آرا: خسرو هادیان
مدیر تولید: داریوش سازمند
ناشر: دانژه
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: اورجینال
قطع: رقعی / شمارگان: ۲۲۰
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۵۰-۳۸۲-۴
این اثر مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است. هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند، مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

تهران: خیابان استاد مطهری- خیابان سلیمان خاطر (امیر اتابک)- کوچه اسلامی- شماره ۴/۲
کد پستی: ۱۵۷۸۶۳۵۸۳۱ تلفن: ۸۸۸۴۶۱۴۸-۸۸۸۱۲۰۸۳ تلفکس: ۸۸۸۴۲۵۴۳
تلفن دفتر پخش: ۶۶۴۷۶۳۷۵-۶۶۴۶۲۰۶۱ فکس: ۶۶۴۷۶۳۸۹

قیمت: ۷۵۰,۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

سخن مترجم	۱۷
فصل اول: درآمدي بر پژوهش‌های خوانداری	۱۹
• اصطلاحات اصلی فصل	۱۹
❖ خواندن چیست؟	۲۰
❖ رابطه و پیوند میان زبان نوشتاری و زبان گفتاری چگونه است؟	۲۵
• ویژگی‌های منحصر و خاص خواندن کدامند؟	۲۷
◀ مختصات فیزیکی علائم	۲۸
◀ مختصات اجتماعی پیام	۳۲
• در راه یادگیری خواندن چه دشواری‌هایی وجود دارد؟	۳۶
◀ دشواری‌های آموختن مهارت کلمه‌خوانی	۳۶
○ انواع نظام‌های نوشتاری	۳۷
○ محاسن و معایب هر یک از نظام‌های نوشتاری	۳۹
○ دانستنی‌های بیشتر دربارهٔ نظام‌های نوشتاری الفبایی	۴۱
◀ دشواری‌های آموختن مهارت درک خوانداری	۴۴
○ واژگان	۴۴

- آموختن راهبردهای عمومی درک خوانداری متن ۴۴۷
- ◀ آموزش راهبردهای کلامی: راهبردآموزی صریح و مستقیم و یا توجه و تمرکز بر محتوای متن؟ ۴۴۸
- ◀ آموزش راهبردهای غیرکلامی: تصویرسازی ذهنی (راهبردآموزی غیرکلامی) ۴۵۳
- چکیده: مداخلات و آموزش‌های اثرگذار بر مهارت درک خوانداری (درک گفتمان یا متن) ۴۵۵
- ❖ مداخلات و آموزش‌های اثرگذار بر رشد کلی مهارت خواندن ۴۵۶
- آموزش‌های رسمی: چه مواردی را باید در آموزش خواندن گنجانید؟ ۴۵۸
- آموزش‌های غیررسمی: محیط خانه و خانواده چگونه بر رشد مهارت‌های زبانی و سواد کدکان تأثیر می‌گذارد؟ ۴۶۰
- چکیده: مداخلات و آموزش‌های اثرگذار بر رشد کلی مهارت خواندن ۴۶۵
- ❖ بازخوانی نکات اصلی فصل ۴۶۵
- ❖ منابع خواندنی پیشنهادی ۴۶۶
- ❖ تعریف و توصیف مفاهیم اصلی فصل ۴۶۷
- فصل نهم: سنجش و ارزیابی خواندن ۴۶۹
- اصطلاحات اصلی فصل ۴۶۹
- ❖ برخی نکات مهم درباره سنجش و ارزیابی ۴۷۰
- اهداف سنجش و ارزیابی ۴۷۰
- ◀ سنجش و ارزیابی تکوینی و تراکمی برای اهداف تحصیلی ۴۷۱
- ◀ سنجش و ارزیابی برای تشخیص دشواری‌های خوانداری ۴۷۳
- ◀ سنجش و ارزیابی برای اهداف پژوهشی ۴۷۳
- پایایی و روایی ۴۷۵

۴۷۵ ..... پایایی <

۴۷۷ ..... روایی <

• چکیده: برخی نکات مهم دربارهٔ سنجش و ارزیابی ۴۷۹

❖ سنجش و ارزیابی مهارت کلمه‌خوانی: چه چیزی و چه زمانی و چه طوری؟ ۴۷۹

• چه مواردی را در مهارت کلمه‌خوانی باید سنجید و ارزیابی کرد؟

خواندن کلمات یا خواندن ناکلمات یا خواندن روان؟ ۴۸۰

• چه زمانی باید مهارت کلمه‌خوانی و پیشنیازها و پیشایندهای آن را

سنجید و ارزیابی کرد؟ ۴۸۳

• چه طوری باید مهارت کلمه‌خوانی را سنجید و ارزیابی کرد؟ ۴۸۷

• مسائل و مشکلات روایی و پایایی در سنجش و ارزیابی مهارت

کلمه‌خوانی کدامند؟ ۴۹۰

• چکیده: سنجش و ارزیابی مهارت کلمه‌خوانی ۴۹۱

❖ سنجش و ارزیابی مهارت درک خوانداری: چه چیزی و چه زمانی و

چه طوری؟ ۴۹۲

• چه مواردی را در مهارت درک خوانداری باید سنجید و ارزیابی کرد؟ ۴۹۳

• چه زمانی باید مهارت درک خوانداری و پیشنیازها و پیشایندهای آن را

سنجید و ارزیابی کرد؟ ۴۹۵

• چه طوری باید مهارت درک خوانداری را سنجید و ارزیابی کرد؟ ۴۹۶

< قضاوت دربارهٔ صدق و کذب یا درستی و نادرستی جمله ۴۹۷

< روش چندگزینشی ۴۹۸

< آزمایهٔ تکمیل جمله ۵۰۰

< پرسش‌های بازپاسخ ۵۰۲

• مسائل و مشکلات روایی و پایایی در سنجش و ارزیابی مهارت درک

خوانداری کدامند؟ ۵۰۳

< درک خواندن یا خواندن کلمات؟ کدامیک؟ ۵۰۴

- ۵۰۸ ..... مهارت‌های زبان شفاهی
- ۵۱۱ ..... پیامدها و پسایندها
- ۵۱۲ ..... چکیده: سنجش و ارزیابی مهارت درک خوانداری
- ۵۱۳ ..... بازخوانی نکات اصلی فصل
- ۵۱۴ ..... منابع خواندنی پیشنهادی
- ۵۱۴ ..... تعریف و توصیف مفاهیم اصلی فصل
- فصل دهم: نمای ساده خواندن: چارچوبی مناسب برای مطالعه رشد خواندن
- ۵۱۷ ..... و بررسی دشواری‌های خوانداری
- ۵۱۷ ..... اصطلاحات اصلی فصل
- ۵۱۸ ..... نمای ساده خواندن: معرفی مروری
- ۵۲۰ ..... نمای ساده خواندن و رشد خواندن
- ۵۲۰ ..... خواندن ماهرانه
- ۵۲۱ ..... مهارت‌های زیربنایی رشد خواندن
- ۵۲۳ ..... نمای ساده خواندن و رشد خواندن
- ۵۲۶ ..... نمای ساده خواندن و دشواری‌های خوانداری
- ۵۲۹ ..... نمای ساده خواندن و نقد و ارزیابی آن
- ۵۳۱ ..... رشد خواندن و دشواری‌های خوانداری: پیامدها و پسایندها
- ۵۳۴ ..... بازخوانی نکات اصلی کتاب
- ۵۳۵ ..... منابع خواندنی پیشنهادی
- ۵۳۶ ..... تعریف و توصیف مفاهیم اصلی فصل
- ۵۳۷ ..... منابع
- ۵۷۳ ..... واژه‌نامه
- ۵۹۳ ..... موضوع‌نما
- ۵۹۹ ..... نام‌نما

سخن مترجم

خوانندگان این کتاب ده فصلی حتماً مطالب فراوانی را خواهند آموخت از جمله اینکه برای خواندن ماهنامه متون به دو گروه از مهارت‌ها نیاز است یعنی مهارت خواندن کلمات نوشته بر صفحات و مهارت فهمیدن آن‌ها؛ اینکه برای بازنمودن زبان گفتاری در زبان نوشتاری (مکتوب کردن گفتار) روش‌های متفاوتی وجود دارد؛ اینکه رابطه یا تطابق یک به یک میان صورت‌های گفتاری و نوشتاری مهم است؛ اینکه نوشته همان گفتهٔ مکتوب نیست بلکه این دو از نظر رسانه و کارکرد و محتوا و نوع و گونه با هم فرق دارند؛ اینکه دشواری‌های خوانداری مختلفی وجود دارد و برخی از کودکان نمی‌توانند مهارت‌های کلمه‌خوانی متناسب سن خود را یاد بگیرند و برخی هم از نظر درک خوانداری ضعیف هستند؛ اینکه روش‌های سنجش و اندازه‌گیری فرایندها و فرآورده‌های خواندن متنوع و متعدّدند؛ اینکه طرح‌های پژوهشی مختلف و متنوعی برای مطالعه و بررسی دو مهارت خواندن و درک خوانداری موجود است. این موارد مختلف و این مطالب متنوع و بسیاری مطالب دیگر که در این کتاب آمده و نیامده درواقع گستره و قلمروی علم خواندن یا علوم خوانداری را تشکیل می‌دهند. در این کتاب همه این انواع

دانش و اطلاعات موجود درباره خواندن و درک خوانداری و مشکلات آن‌ها بنابر چارچوب مفهومی پیش‌پا پیش و کاربرد و موسوم به "نمای ساده خواندن" توصیف و تبیین شده است. در این مدل نظری خواندن و فهمیدن متون حاصل ضرب دو مهارت خواندن کلمه و درک زبان است. این فرمول گرچه ظاهری ساده دارد اما هر یک از سه جزء آن باطنی بسیار پیچیده و مفصل دارد.

کوشش این مترجم بر این بوده است که متن کتاب را روان و خوش‌خوان و مفهوم ترجمه کند و امیدش هم این است که با این ترجمه که شاید پرخطا هم باشد دانشجویان و معلمان و آموزشکاران ما کمی بیشتر با این قلمرو آشنا شوند و بر علاقه و دانش آنان افزوده شود. این امید البته بدون همیاری و همراهی ناشر محترم و زحماتشان آنجا و خاصه جناب استاد آقای دکتر سازمند عزیز برآورده نخواهد شد لذا از صمیم دل سپاسگزارشان هستم.